

ΠΡΟΛΗΨΗ ΣΕ ΚΑΙΡΟ «ΕΙΡΗΝΗΣ»

Αγαπητές μας αναγνώστριες, μην μπερδευτείτε! Ο παραπάνω τίτλος δεν είναι δικός μας. Είναι από ρεπορτάζ της Καθημερινής με θέμα «Μια μέρα στο Δημαρχείο της Σαντορίνης». ¹ Ομολογούμε ότι ούτε εμείς δεν θα εκφράζαμε τόσο εύγλωττα πόσο τα μέτρα «πρόληψης» από σεισμό θυμίζουν πολεμική άσκηση.

Μπερδευτήκατε; Για να καταλάβουμε καλύτερα τι σκατά σημαίνει «πρόληψη» σεισμών, θα πάρουμε μια γεωγραφική και χρονική απόσταση απ' την Σαντορίνη του 2025. Θα πάμε στον Γενάρη του 2024, όταν με αφορμή έναν σεισμό στην Ιαπωνία οι έλληνες σεισμολόγοι εκθείαζαν το ιαπωνικό «σύστημα έγκαιρης ενημέρωσης για σεισμό». Η «έγκαιρη ενημέρωση» αφορά την αποστολή μηνύματος στο κινητό λίγα δευτερόλεπτα πριν γίνει ο σεισμός (κάτι σαν το 112). Έχουμε ξαναμιλήσει στο παρελθόν για το ζήτημα. ² Εδώ θα επαναλάβουμε κάποια βασικά συμπεράσματα.

Οι τεχνολογίες εντοπισμού, καταγραφής και καταμέτρησης «ενδεχόμενων σεισμικών δονήσεων» έχουν κατασκευαστεί εξ αρχής παραβλέποντας το αν λειτουργούν ή όχι. Έχει συμβεί, δηλαδή, να σταλεί ειδοποίηση για επικείμενο σεισμό, ο οποίος δεν έγινε ποτέ.

Η ουσία του ιαπωνικού συστήματος πρόληψης είναι η πρόκληση μαζικού πανικού, η οποία ενέχει ένα κáro κρατικές χρησιμότητες: η κρατική εντολή διαχέεται απ' άκρη σ' άκρη μέσω μηνύματος στο κινητό· οι υπήκοοι καλούνται να καταφύγουν στα καταφύγια· οι μηχανές των εργοστασίων κατεβάζουν ρολά· οι δημόσιες συγκοινωνίες σταματάνε. Καταλάβετε; Το σύνολο των παραγωγικών δυνάμεων, οι μετακινήσεις, η οργάνωση του δημόσιου χώρου, οι ρυθμοί της καθημερινής ζωής μπαίνουν σε τροχιά «έκτακτης ανάγκης». Αυτό πάει να πει «πρόληψη σεισμών».

Για να γίνουν όλα αυτά, χρειάζεται μπόλικη κρατική οργάνωση, πολύ «ειδικό» και πολλή πειθαρχία. Χρειάζεται, δε, μια κρατικά εγκεκριμένη νοσηματοδότηση του «φυσικού γεγονότος». Στην προκειμένη, ο σεισμός δεν γίνεται αντιληπτός ως μια συλλογικά βιωμένη εμπειρία (το ταρακούνημα), αλλά ως μήνυμα στο κινητό.

Στους Έλληνες ειδικούς και το κράτος τους αρέσει πολύ το ιαπωνικό σύστημα. Γνωρίζουν, όμως, πολύ καλά και τους κινδύνους που αυτό ενέχει και κάνουν τους λογαριασμούς τους. Ο Ευθύμης Λέκκας, για παράδειγμα, ειδικός επί φυσικών καταστροφών, ανησυχεί για τις νομικές ευθύνες που υπάρχουν σε περίπτωση που έρθει ειδοποίηση χωρίς να γίνει σεισμός, φέρνοντας το παράδειγμα του Μεξικού. Εκεί, το 2019, ήρθε ειδοποίηση κι ο σεισμός που ήρθε μετά δεν έγινε καν αντιληπτός. Το αποτέλεσμα ήταν να σκοτωθούν 125 άνθρωποι απ' τον μαζικό πανικό που προκλήθηκε. ³ Οι νομικές ευθύνες για τις οποίες ανησυχεί ο Λέκκας δηλαδή, έχουν να κάνουν με την ευθύνη των ειδικών -σαν και του λόγου του- όταν προκύπτουν τέτοιοι είδους «ζητήματα» (125 νεκροί, έτσι;) απ' τις πολιτικές πρόληψης.

Το όλο ζήτημα είναι υπό επεξεργασία. Αν μη τι άλλο, οι Έλληνες σεισμολόγοι περίμεναν τη δική τους στιγμή να λάμψουν. Κι αυτή η στιγμή ήρθε. Και λέγεται «σεισμοί στη Σαντορίνη».

Η κατασκευή του «προβλήματος»: μετρήσεις κι άλλες μετρήσεις!

Ας δούμε πρώτα πώς στοιχειοθετήθηκε η «έκτακτη ανάγκη». Σύμφωνα με τους ειδικούς, τα σεισμολογικά δεδομένα «αναλύονται» και «επικαιροποιούνται» μέσω μηχανικής μάθησης. Έτσι προκύπτει ότι «από τις 26 Ιανουαρίου μέχρι και τις 3 Φεβρουαρίου έγιναν πάνω από 6.400 σεισμοί, εκ των οποίων πάνω από 4.800 είχαν μέγεθος άνω του ενός Ρίχτερ και πάνω από 800 είχαν μέγεθος μεγαλύτερο ή ίσο των 2,5 Ρίχτερ». ⁴

Προσέξτε τα εξής: μέσω μηχανικής μάθησης δεν εντοπίζονται, αλλά «αναλύονται» και «επικαιροποιούνται» σεισμολογικά δεδομένα. Αν μη τι άλλο, αυτά τα δεδομένα αφορούν «δονήσεις» που ανιχνεύουν οι σεισμογράφοι και που μπορεί να οφείλονται είτε σε σεισμό, ή ακόμα και σε μια δυνατή αστραπή. Με τη μηχανική μάθηση, αξιοποιούνται τόνοι αυτών των δεδομένων και, μέσω αλγορίθμου, υπολογίζονται «μικροσεισμοί», έως 2 ρίχτερ, που δεν είχαν ανιχνευτεί με τις «κλασικές μεθόδους».

Καταλάβετε; Οι σεισμοί που προκύπτουν μέσω μηχανικής μάθησης ούτε αισθητοί γίνονται, ούτε καν ανιχνεύονταν μέχρι πρότινος. Έτσι, «με τις κλασικές μεθόδους, μέχρι και τις 12 Φεβρουαρίου είχαν καταγραφεί 1.954 σεισμοί, ενώ μέσω μηχανικής μάθησης 20.218». ⁵

Είδατε τι σου κάνει η τεχνολογία! Το φυσικό φαινόμενο του σεισμού δεν γίνεται αντιληπτό ως η συλλογικά βιωμένη εμπειρία (το ταρακούνημα όπως είπαμε), αλλά ως οι υπολογισμοί που προκύπτουν μέσω αλγορίθμου.

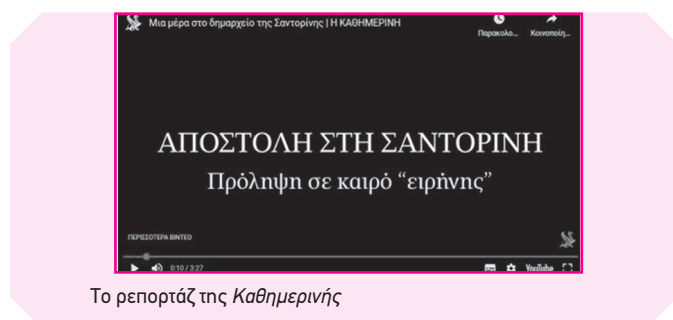
Τα εθνικά οφέλη του σεισμού

Ευθύς εξ αρχής, ο πρωθυπουργός εξήγγειλε την επιβολή «αναγκαιών» και «προληπτικών» μέτρων και πρόσταξε πιστή προσήλωση στους ειδικούς και την πολιτική προστασία. Έκτοτε, η Σαντορίνη, η Αμοργός και η Ίος τέθηκαν σε καθεστώς έκτακτης ανάγκης: ασκήσεις αποκλεισμού «επικίνδυνων σημείων» και εκκένωσης δημόσιων κτιρίων πραγματοποιούνται σε πραγματικό χρόνο· οι κάτοικοι εξοικειώνονται με τα σώματα ασφαλείας (στρατός, ΕΜΑΚ, αστυνομία) που έχουν κατακλύσει τα νησιά.

Τα μέτρα «πρόληψης» εκτυλίσσονται ως μαζική στρατιωτική άσκηση. Πράγμα το οποίο δεν αφορά αμιγώς και μόνο τα νησιά. Πάρτε για παράδειγμα το εξής: με αφορμή τους σεισμούς το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μέσα απ' την πλατφόρμα «mysafetyplan.gov.gr», ανάρτησε χάρτες δημόσιων χώρων οι οποίοι, σε περίπτωση «έκτακτης ανάγκης», θα αξιοποιηθούν ως «τόποι συγκέντρωσης του πληθυσμού», δηλαδή ως καταφύγια.

Βέβαια, τα πειθαρχικά και στρατιωτικά μέτρα επιβάλλονται με σκληρό ταξικό προσανατολισμό. Οι εργάτες και οι εργάτριες στη σεζόν και την οικοδομή -στις βασικές παραγωγικές μονάδες των νησιών δηλαδή- έφαγαν «αναστολή συμβάσεων εργασίας» και μηνιαίο επίδομα στα 534 ευρώ. Κι αυτό για όσες εργάζονταν με συμβάσεις και όχι μαύρα.

Παράλληλα αναγγέλλονται μέτρα «στήριξης της επιχειρηματικότητας των νησιών». Βέβαια, το τι κατευθύνσεις θα πάρει αυτή η επιχειρηματικότητα εν μέσω εμπορικών και στρατιωτικών πολέμων, ήταν έτσι κι αλλιώς υπό διευθέτηση. Εδώ να ευχαριστήσουμε

Το ρεπορτάζ της Καθημερινής

μήπως είναι λίγο φασίστες;

ΜΑΡΚΑΔΟΡΟΙ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Το παραπάνω πανό βρίσκεται κρεμασμένο σε σχολείο των Πετραλώνων. Αυτοί που το τύπωσαν κι αυτοί που το εμπλούτισαν πιθανότατα πέρασαν όλοι τους μια βόλτα από τη συγκέντρωση για τα Τέμπη στις 28 Φεβρουαρίου. Με μια πρώτη ματιά, το πανό δεν ξενίζει το μάτι, το αποτέλεσμα είναι αρμονικό. Παρ' όλα αυτά, οι διαφορές είναι αχανείς.

Τυπωμένο και πληρωμένο πανό από τη μία – μουτζούρα με ψειρισμένο μαρκαδόρο από την άλλη.

Δοκιμή της τριχωμίας από τη μία – δοκιμή στο γράψιμο αλφαδιού από την άλλη.

Δήθεν ευαισθησία για χαμένες ζωές από τη μία – ζητωκραυγή για πεθαμένους φασίστες από την άλλη.

Αξιολόγηση και Ωνάσεια σχολεία στο στόχαστρο από τη μία – φασίστες και εξουσία στο στόχαστρο από την άλλη.

ΕΛΜΕ από τη μία – Antifa Petralona και ΠΑΟ13 από την άλλη.

Το αποτέλεσμα δηλαδή δεν είναι και τόσο αρμονικό. Ή μάλλον είναι τόσο αρμονικό όσο είναι κι η σχέση μαθητών-καθηγητών, ή μαρκαδόρων-θρανίων. Είναι τόσο αρμονικό όσο ένας υπόκωφος πόλεμος.

τον έντυπο τύπο και τα αφιερώματα στο σεισμό του '56 στη Σαντορίνη, που μας θύμισαν ότι ο τουρισμός δεν κρατά πάνω από 50 χρόνια κι ότι πριν απ' αυτόν υπήρχαν άλλοι είδους παραγωγικές μονάδες.

Μπορούμε να πούμε με σιγουριά ότι οι διευθετήσεις σχετικά με τον τουρισμό επιταχύνονται εν μέσω «έκτακτης ανάγκης». Πάρτε για παράδειγμα την κλάση περί «υπερτουρισμού» που φάγαμε πέρυσι το καλοκαίρι. Αυτή η κλάση στόχευε κατά βάση τον τουρισμό από κρουαζιερόπλοια, ο οποίος δεν αρέσει και πολύ στους ντόπιους επιχειρηματίες, ειδικά στους ξενοδόχους. Πριν από λίγους μήνες το ελληνικό κράτος επέβαλε «τέλος κρουαζιέρας» κοντά στα 20 ευρώ, προκαλώντας αντιδράσεις απ' τη Διεθνή Ένωση Κρουαζιέρας. Ενώ το ζήτημα είναι εν εξελίξει, το Υπουργείο Ναυτιλίας απαγόρευσε την προσέγγιση κρουαζιερόπλοιων στο νησί για λόγους «πολιτικής προστασίας».

Οι πολιτικές «πρόληψης» από σεισμό αφορούν την επιτάχυνση μίας γκάμας διευθετήσεων, απ' την στρατιωτική προετοιμασία μέχρι την αναδιοργάνωση του τουρισμού εν μέσω εμπορικού πολέμου. Το σίγουρο είναι πως αυτές οι διευθετήσεις περιλαμβάνουν πολλή επιστήμη και «πολιτική προστασία». Και σ' αυτό, το ελληνικό κράτος έχει συσσωρεύσει μπόλικη εμπειρία απ' τα χρόνια της καραντίνας.

DEPRESSION

5/2: Επενδυτές με περιουσιακά στοιχεία αξίας 6,6 τρις. ευρώ απευθύνουν έκκληση στην κομισιόν «να διατηρήσει στο ακέραιο τους κανόνες για την προστασία του κλίματος, την κοινωνική ευαισθησία και τη σωστή διακυβέρνηση». Γιατί, ενώ έχουν χάσει 6,6 τρις. στην «περιβαλλοντική προστασία», τώρα βλέπουν να «κλιμακώνονται οι πιέσεις από τη Γερμανία και τη Γαλλία για πάγωμα των κανόνων για τη βιωσιμότητα». Κάτσε γιατί κι εμείς είχαμε αγοράσει μια παλέτα οικολογικά σπρέι – δεν φτάνει που δεν γράφανε, τώρα δεν θα επιδοτούνται κιόλας;

10/2: Ο πρωθυπουργός μας συμμετέχει στη Σύνοδο Κορυφής για την τεχνητή νοημοσύνη στο Παρίσι. Δηλώνει πως είμαστε μια από τις πρώτες χώρες που έχει κατάρτισε συνεκτική εθνική στρατηγική για το ΑΙ. Την ίδια μέρα παρουσιάζεται στις εφημερίδες το ελληνικό ΑΙ που φέρει την ονομασία «κρι κρι». Δηλαδή πιθανότητα δεν πρόκειται απλώς για ελληνικό ΑΙ, αλλά για «αρχαιοελληνικό ΑΙ».

14/2: Κακοκαιρία μαστίζει τις Ιόνιους νήσους – με αυτοκίνητα θαμμένα στη λάσπη και απ' όλα. Παρόλ' αυτά, η κακοκαιρία δεν αποκτά όνομα του είδους «Άρπυια» και ουδείς Έλλην σκέφτεται να τη συνδέσει με την καλπάζουσα κλιματική κρίση. Η συνήθως περιβαλλοντικά ευαίσθητη Καθημερινή κάνει την πάπια όπως όλοι. Για την ακρίβεια, η μοναδική αναφορά στο «περιβάλλον» σε ολόκληρο το φύλλο της 16/2, είναι η φράση του Αλέξη Παπαχελά «η Ευρώπη έχει χάσει μεγάλο μερίδιο από τη βιομηχανία της λόγω φόρων, γραφειοκρατίας και πράσινης πολιτικής». Φόροι, γραφειοκρατία και πράσινη πολιτική ως νέο τρίγωνο των Βερμούδων!; Κι οι μάστορες με τα 6,6 πράσινα τρις. ανησυχούν!; Κι η Γκρέτα ασχολείται με την Παλαιστίνη!; Ελπίζουμε όλα τούτα να μη σηματοδοτούν καμιά εγκατάλειψη των κρατικών περιβαλλοντικών ενασχολήσεων – έχουμε κάνει πολλή δουλειά σχετικά και καθόλου δε θέλουμε να πάει κουβά. Άσε πια η παλέτα με τα σπρέι που δεν γράφουνε...

18/2: Η επόμενη κακοκαιρία καταφθάνει με «κρύο και χιόνια στις ορεινές περιοχές». Και κοίτα να δεις που έχει όνομα: Κοράλ. Πάλι καλά, γιατί η ιδέα να μετατρέψουμε μια παλέτα οικολογικά σπρέι σε καναπέ, αντιμετώπιζε σοβαρές αντιρρήσεις.

20/2: Σκληρούς χαρακτηρισμούς προς τον Ουκρανό πρωθυπουργό Βολοντίμιρ Ζελένσκι απευθύνει ο Ντόναλντ Τραμπ, αποκαλώντας τον «δικτάτορα χωρίς εκλογές». Βέβαια, επειδή με τις δικτατορίες κανείς δεν έχει κανένα μεγάλο πρόβλημα, μάλλον το πιο σκληρό απ' όλα είναι πως τον αποκαλεί «μέτριο κωμικό». Ε όχι κι έτσι, ρε Ντόναλντ.

10 χρόνια πριν

24/2/2015: Η Τουρκία εισέβαλε στη Συρία και όπως το περιέγραψε ο πρώην διοικητής της ΕΥΠ «όσο περισσότερα προβλήματα έχει με άλλες χώρες, τόσο λιγότερα θα θέλει να ανοίξει μαζί μας». Ψύλλοι μας μπαίνουν στ' αυτιά μήπως τελικά εννοεί ότι είναι ευκαιρία να ανοίξουν οι Έλληνες προβλήματα μαζί της.

24/2: Οι φιλικόι θόρυβοι που βγάζει το νέο συριακό καθεστώς προς την Τουρκία συνεχίζονται. Τόσο φιλικόι που το συριακό υπουργείο Άμυνας ανακοινώνει πως συνάπτει συμφωνία για «οπλισμό, μη επανδρωμένα αεροσκάφη (UAV), ανάπτυξη ραντάρ, συστημάτων ηλεκτρονικού πολέμου και ολοκληρωμένων συστημάτων ασφαλείας». Δεν φτάνει, δηλαδή, που τα «προβλήματα της Τουρκίας με τις άλλες χώρες» έχουν λιγοστέψει, οι Τούρκοι μας φλεξάρουν κι ότι αυτοί δε φτιάχνουν μόνο στολές... Δύσκολα τα πράγματα για το ελληνικό επιθετικό-εφόσον-αυτό-κριθεί-απαραίτητο οικοσύστημα.

1. Μαρία Σιδηροπούλου, «Μια μέρα στο Δημαρχείο της Σαντορίνης», *Η Καθημερινή*, 07/02/2025.
2. «Πρόληψη σεισμών», δηλαδή στρατιωτικές ασκήσεις διαχείρισης πληθυσμού, *Antifa* #92, 11/2024.
3. «Σύστημα προειδοποίησης σεισμών: Πώς λειτουργεί και πόσο πιθανή είναι η χρήση του στην Ελλάδα» - ο κ. Συνολάκης στο *Naftemporiki TV*, *Naftemporiki.gr*, 04/01/2024.
4. «ΕΚΠΑ: Πάνω από 6.400 σεισμοί απ' τις 26 Ιανουαρίου», *Η Καθημερινή*, 05/02/2025.
5. Στο ίδιο.